

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6SŽi/12/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013200740
Dátum vydania rozhodnutia:	25.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7013200740.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Centrum ekologických informácií, so sídlom v Bratislave, Suché Mýto č.19, IČO: 42 268 559, zastúpeného Mgr. Róbertom Bardačom, konateľom a advokátom Advokátskej kancelárie Bardač, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Búdková č. 4, IČO: 47 243 252, proti žalovanému: Mestská časť Košice - Myslava, so sídlom Pod Horou 22, Myslava, IČO: 690961, zastúpenej JUDr. Blankou Nagyovou, advokátkou so sídlom Štúrova 44, Košice, o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného, na odvolanie účastníkov proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/105/2013-53 z 18. decembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/105/2013-53 z 18. decembra 2013 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.

Žalobca j e p o v i n n ý zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 142,04 € k rukám jeho právnej zástupkyne, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Odôvodnenie

Žalobou z 29. mája 2013 sa žalobca domáhal zrušenia fiktívneho rozhodnutia žalovaného vo veci poskytnutia informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, doručeného žalobcovi 7. mája 2013 a fiktívneho rozhodnutia žalovaného vo veci poskytnutia informácií podľa zákona o slobode informácií, doručeného žalobcovi 8. apríla 2013. K žalobe pripojil text žiadosti o poskytnutie informácií v písomnej podobe.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 18. decembra 2013, č.k. 7S/105/2013-53 podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p. zrušil fiktívne rozhodnutie žalovaného doručené žalobcovi 7. mája 2013 a fiktívne rozhodnutie žalovaného doručené žalobcovi 8. apríla 2013 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že fiktívne rozhodnutia žalovaného zrušil najmä z dôvodu ich nepreskúmateľnosti.

Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil aj skutočnosťou, že informácie, ktorých poskytnutie sa žalobca dožadoval, boli verejne prístupné na príslušných internetových stránkach, preto podanie žaloby nepovažoval pre ochranu práv žalobcu za nevyhnutné.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie vo veci samej žalovaný, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako nezákonný zmeniť a žalobu zamietnuť. Súčasne sa domáhal priznania náhrady trov odvolacieho konania vo výške 142,04 €.

V časti, týkajúcej sa trov konania podal odvolanie včas žalobca a namietal, že nepriznaním náhrady trov konania došlo v podstate k popretiu jeho úspechu v konaní, že bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu a rozhodnutie o trovách bolo nepredvídateľné a nemá podklad vo vykonanom dokazovaní. Tvrdil, že neexistovali dôvody hodné osobitného zreteľa, a výklad súdu nie je eurokomfortný. Vytýkal súdu prvého stupňa, že neaplikoval § 250j ods. 6 O.s.p., čím by získanie informácií, požadovaných žalobcom urýchlil a že svojím rozhodnutím o trovách vytvoril účastníkovi finančnú bariéru v prístupe k spravodlivosti. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa trov konania zmenil a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 350,98 €, ktoré špecifikoval, na účet jeho právneho zástupcu, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a odvolaniu žalobcu v časti, týkajúcej sa náhrady trov konania, vyhovieť nemohol.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len "povinné osoby") sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

Podľa § 14 ods. 1 až 4 zákona o slobode informácií žiadosť o sprístupnenie informácií možno podať písomne, ústne, faxom, elektronickou poštou alebo iným technicky vykonateľným spôsobom.

Zo žiadosti musí byť zrejmé, ktorej povinnej osobe je určená, meno, priezvisko, názov alebo obchodné meno žiadateľa, jeho adresa pobytu alebo sídlo, ktorých informácií sa žiadosť týka a aký spôsob sprístupnenia informácií žiadateľ navrhuje.

Ak žiadosť nemá predpísané náležitosti uvedené v odseku 2, povinná osoba bezodkladne vyzve žiadateľa, aby v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem dní, neúplnú žiadosť doplnil. Poučí žiadateľa aj o tom, ako treba doplnenie urobiť. Ak napriek výzve povinnej osoby žiadateľ žiadosť nedoplní a informáciu nemožno pre tento nedostatok sprístupniť, povinná osoba žiadosť odloží. Žiadosť je podaná dňom, keď bola oznámená povinnej osobe príslušnej vo veci konať.

Podľa § 10 ods. 1, 2 písm. p/ č. 215/2002 Z.z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronickom podpise“) ústredným orgánom štátnej správy pre elektronický podpis je Národný bezpečnostný úrad. Úrad vedie zoznam elektronických adries umiestnenia elektronických podateľní orgánov verejnej moci, ktorý zverejňuje na svojom webovom sídle.

Pred rozhodnutím vo veci samej musel súd skúmať, či boli splnené podmienky konania, teda či došlo k začatiu konania o poskytnutie informácií pred povinnou osobou a či výsledkom konania bolo rozhodnutie, preskúmateľné súdom.

Začatie konania o sprístupnenie informácií upravuje § 14 zákona o slobode informácií. Toto ustanovenie upravuje spôsob a formu podania žiadosti o sprístupnenie informácií a výslovne uvádza, že žiadosť

možno podať písomne, ústne, faxom, elektronickou poštou alebo iným technicky vykonateľným spôsobom.

Zo spisov vyplýva, že žalobca doručil 22. februára 2013 na adresu žalovaného e- mail s pripojeným zaručeným elektronickým podpisom. Samotný žalobca uviedol, že žiadosť o poskytnutie informácií, ktorú pripojil k žalobe ako prílohu č. 1, zaslal žalovanému v elektronickej podobe na elektronickú podateľňu žalovaného. V inej podobe žiadosť o informáciu, ktorú žalobca doložil v písomnej podobe až súdu, žalovanému nedoručil.

Žalovaný nespochybnil skutočnosť, že je povinnou osobou podľa § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií a že má e- mailovú adresu na ktorej komunikuje s okolím, ani nepoprel skutočnosť, že e- mailová správa, ktorú mu žalobca doručil, obsahovala zaručený elektronický podpis. Namietal však, že nemá zriadenú elektronickú podateľňu, ktorá by mu umožňovala technicky komunikovať so zasielateľmi správ, zasielaných elektronicke na adresu elektronickej podateľne, a preto obsah žiadosti o poskytnutie informácie, uvedený v elektronickej podobe v prílohe k e- mailovej správe nepoznal a z uvedeného dôvodu prílohu, doručenú do počítača nemohol otvoriť.

Treba k tomu ešte uviesť, že podľa § 14 zákona o slobode informácií možno podať žiadosť o poskytnutie informácie aj elektronickou poštou, ale aj iným technicky vykonateľným spôsobom. Zo samotného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že elektronicke možno urobiť podanie elektronickou poštou, ktorá predstavuje komunikáciu prostredníctvom počítačových sietí a internetových adries na nich uvedených, alebo iným technicky vykonateľným spôsobom.

Elektronickou poštou žalovanému žiadosť o informáciu nebola doručená a jej iné doručenie nebolo technicky vykonateľné.

Na webovej stránke Národného bezpečnostného úradu, ktorý vedie zoznam elektronických podateľní orgánov verejnej moci podľa § 10 ods. 2 písm. p/ zákona o elektronickom podpise súd zistil (a mohol tak urobiť aj žalobca, ktorého zastupujú a aj v konaní pred orgánmi obce zastupovali osoby s právnickým vzdelaním, ktoré sú aj počítačovo gramotné), že žalovaný je orgánom verejnej moci, ktorý nemá zriadenú elektronickú podateľňu a ani mu zákon neukladá povinnosť takúto podateľňu zriadiť. Doručovanie elektronických podaní na neexistujúcu elektronickú adresu, ktorá je odlišná od e- mailovej adresy, používanej v bežnom internetovom styku nemalo preto právne účinky doručenia a nemohlo vyvolať začatie konania podľa zákona o slobode informácií.

Podanie žalobcu, ktoré mohol urobiť elektronicke, ale technicky vykonateľným spôsobom, preto nemalo za následok doručenie jeho obsahu žalovanému a žalovaný konanie o poskytnutie informácií podľa zákona o slobode informácií nemohol začať. K uvedenému treba ešte uviesť, že žiadosť o poskytnutie informácií je pritom podľa § 14 ods. 4 zákona o slobode informácií podaná až dňom, keď bola oznámená povinnej osobe príslušnej vo veci konať. Nepostačuje preto, aby sa povinná osoba dozvedela o jej podaní, lebo z textu zákona vyplýva, že jej musela byť oznámená, teda že povinná osoba musela poznať jej obsah. Žiadosť je podaná dňom, keď bola oznámená povinnej osobe príslušnej vo veci konať a týmto dňom dochádza aj k začatiu konania o poskytnutie informácií.

Žalobca nepreukázal, že došlo k začatiu konania o poskytnutie informácií na základe jeho žiadosti z 21. januára 2013, ktorú v písomnej podobe predložil až súdu. Iný dôkaz o jej doručení žalovanému v konaní žalobca nepredložil, ani jeho vykonanie nenavrhol.

V dôsledku skutočnosti, že žalovaný nezačal konanie o poskytnutie informácií a ani ho začať nemohol, neplatí právna domnienka, že existuje rozhodnutie podľa § 17 ods. 3 zákona o slobode informácií, teda nenastúpila fikcia, že povinná osoba vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu.

V konaní bolo dostatočne preukázané, že konanie o poskytnutie informácií podľa zákona o slobode informácií sa na základe žiadosti žalobcu nezačalo a že v dôsledku toho neexistuje rozhodnutie, ktoré by

mohlo byť predmetom súdneho preskúmania. Podmienky pre postup podľa V. časti druhej hlavy O.s.p. preto splnené neboli a súd prvého stupňa rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, keď zrušil fiktívne rozhodnutia žalovaného, ktoré neexistujú.

Odvolací súd preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h / O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie podľa § 104 O.s.p. zastavil, lebo konaniu a rozhodnutiu vo veci bránila neodstrániteľná prekážka konania, ktorou je nedostatok právomoci súdu na preskúmanie neexistujúceho rozhodnutia.

O náhrade trov konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 246c O.s.p. v spojení s 142 ods. 1 a § 146 ods. 2 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia, a to za ním uplatnený 1 úkon právnej služby (odvolanie) vo výške 134,- € v súlade s § 11 ods.4, § 14 ods.1 písm. a/, b/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“) a prislúchajúci režijný paušál vo výške 8,04 € (§ 16 ods.3 vyhlášky). Žalovanému priznanú náhradu trov konania vo výške 142,04 € je žalobca povinný zaplatiť k rukám právnej zástupkyne žalovaného v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Možno pripomenúť, že celé konanie sa muselo zastaviť pre nesprávny právny postup žalobcu, preto je odôvodnená náhrada trov konania pre žalovaného aj s použitím § 146 ods. 2 O.s.p.

V dôsledku skutočnosti, že žalobca nemal v konaní úspech a nemá nárok na náhradu trov konania, nemohol súd jeho odvolaniu, týkajúcemu sa náhrady trov konania na súde prvého stupňa vyhovieť, ani nebolo povinnosťou súdu reagovať na konkrétne námietky žalobcu o zákonnosti a vecnej správnosti zrušeného rozhodnutia súdu prvého stupňa o náhrade trov konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.